

బిత్తూరులో నీరు లేక పంటను కాపాడుకునేందుకు కొత్త బోరును తవ్వకం చేసిన రైతు

భూగర్భానికి జలాలు

రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఎండిపోతున్న బోర్లు

- ఇప్పటికే సుమారు 50 శాతానికి పైగా..
- జిల్లాలో తాగు, సాగు నీటికి
- పంటలను కాపాడుకునేందుకు రైతులు భగీరథ యత్నం
- సాగు నీటికి
- పాతాళానికి చేరిన గంగమ్మను పైకి తీసుకొచ్చేందుకు ముంచు
- మూడు నుంచి నాలుగు బోర్లు తవ్వకం
- కొస్తున్న ముప్పు
- అయినా చుక్కానీరు రాని వైనం

జిల్లాలో గంగమ్మ పాతాళానికి చేరుతుండడంతో బోర్లు ఎండిపోతున్నాయి. 21 మంద లాల్తో ఇప్పటికే 15,000 పైబిలుకు బోర్లు వట్టిపోయినట్లు అధికారులు ప్రచురించారు. అన్నదాతలు పంటలను కాపాడుకునేందుకు భగీరథ యత్నం చేస్తున్నారు. ఒక్కో రైతు రూ. అక్షలు ఖర్చు పెట్టి మూడు నుంచి నాలుగు బోర్లు తవ్వకం చేస్తూ నీరు రాని దుస్థితి నెలకొన్నది. దీంతో జిల్లాలో తాగు, సాగు నీటికి ముప్పు పొంది ఉన్నది.

రంగారెడ్డి, మార్చి 6 (నవస్థ తెలంగాణ) : జిల్లాలో తాగు, సాగునీటికి ముప్పు ముంచు కొస్తున్నది. భూగర్భజలాలు గణనీయంగా తగ్గిపోతుండడంతో ఎక్కడిక్కడ బోర్లు ఎండిపోతున్నాయి. ఇప్పటికే సుమారు 50 శాతానికి పైగా బోర్లు వట్టిపోయాయి. వీటికింద ఉన్న పంట పొలాలు, అలాగే గ్రామాల్లో మిషన్ భగీరథకు తోడుగా ఉన్న బోరుబావులూ ఎండిపోతున్నాయి. కాగా జిల్లావ్యాప్తంగా మిషన్ భగీరథ 21 మండలాల్లో ఇప్పటికే సుమారు 15,000 పైబిలుకు బోర్లు ఎండిపోయినట్లు అధికారులు ప్రచురించారు. బోర్లు ఎండిపోతుండడంతో పంటలను కాపాడుకునేందుకు అన్నదాతలు కొత్త బోర్లు తవ్వకం చేస్తున్నారు. నీరు రాని పరిస్థితి నెలకొన్నది. గతేడాదిగా జిల్లాలో వర్షాల వ పరిస్థితులు నేపథ్యంలో చెరువులు, కుంటలు, చెక్ డ్యాంలు ఎందుకముఖం పట్టాయి. దీంతో ప్రతి నెలగా భూగర్భజలాలు తగ్గతూనే ఉన్నాయి.

జిల్లాలో భూగర్భ జలాలు నీటిమట్టం..
2023 ఫిబ్రవరిలో 6.91 శాతం.
2025 జనవరిలో 10.13 శాతానికి పడిపోయింది
2025 ఫిబ్రవరిలో 2.93 శాతానికి పడిపోయింది.

ఎండిపోతుండడంతో అన్నదాతలు పంటలను కాపాడుకునేందుకు కొత్త బోర్లు తవ్వకం చేస్తున్నారు. భూగర్భజలాలు అడుగంటుతుండడంతో దాదాపుగా 800 నుంచి 1000 ఫీట్ లోతు వరకు తవ్వకం చేస్తున్నారు. నీరు రాని పరిస్థితి ఉన్నది. దీంతో ఒక్కో రైతు మూడు నుంచి నాలుగు వరకు బోర్లు వేయవలసి వస్తుంది. రెండున్నర నుంచి రూ. మూడు లక్షల వరకు ఖర్చు చేస్తూ అప్పుల పాలవుతున్నది తప్ప నీరు మాత్రం రావడం లేదు. ఇదే అందుకు గా భావించిన బోరు బండ్ల యజమానులు రేట్లు కూడా పెంచారు. ముఖ్యంగా ఇబ్రహీంపట్నం, మంచాల, యాచారం, మాట్ల తదితర మండలాల్లో వరి పంటలు పెద్ద ఎత్తున ఎండిపోతున్నాయి. ఈ మండలాల్లో అన్నదాతలు ఎక్కువగా కొత్త బోర్లు తవ్వకం చేస్తున్నారు.

కొత్త బోర్లు తవ్వకం..
పాతాళానికి చేరిన పైకి తీసుకొచ్చేందుకు అన్నదాతలు అనేక ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఉన్న బోర్లు

రెండేకరాలకు నాలుగు బోర్లు తవ్వించా..

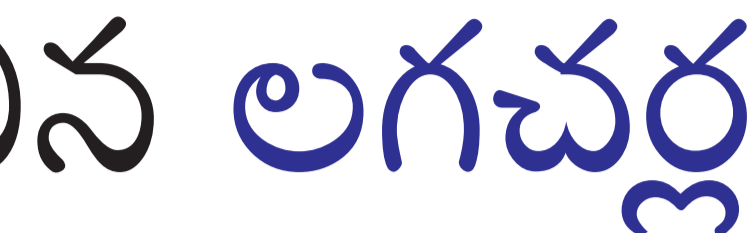
నాకు రెండేకరాల పొలం ఉన్నది. అందులో వరితోపాటు ఇతర తోటలను నాటిం దుకు ఇప్పటికే మూడుబోర్లు వేయగా.. రూ. మూడు లక్షల వరకు ఖర్చు అయ్యింది. అయినా ఆ బోర్ల నుంచి నీరు రాకపోవడంతో పంట ఎండిపోతున్నది. పంటను కాపాడుకునేందుకు ఇటీవల మరో బోరును రూ. రెండు లక్షల వరకు ఖర్చు పెట్టి తవ్వించగా అందులో నుంచి కూడా నీరు అంతంత మాత్రంగానే వస్తున్నది. రెండేకరలోని పంటను కాపాడుకునేందుకు ఒక్కో రైతు నాలుగు బోర్లు వేయాల్సి వస్తుంది. ప్రతి ఏటా కొత్త బోర్లను తవ్వించడంతోపాటు పెట్టుబడుల నిమిత్తం ఖర్చు కూడా అక్షలు అవుతున్నది. అందుకు అప్పులు చేయాల్సి వస్తుంది. పంట బాగా పండి అప్పులు తీరుతాయంటే గంగమ్మ పాతాళానికి చేరడంతో పెట్టుబడులు రాని పరిస్థితి వచ్చింది. అప్పులు ఎలా తీరుతాయో..

నవస్థ తెలంగాణ వికారాబాద్

I హైదరాబాద్, శుక్రవారం 7 మార్చి 2025 | VIKARABAD

కంపెనీలతో మాకు ఉపయోగం లేదు

మా ప్రాంతంలో కంపెనీలను ఏర్పాటు చేసి అభివృద్ధి చేస్తామని నీఎం రేవంత్ రెడ్డి అంటున్నారు. కానీ, వాటి వల్ల మాకు ఎలాంటి ఉపయోగం లేదు. మాకు ఉద్యోగాలు చేయాలనే ఆలోచన లేదు. వ్యవసాయం అంటేనే ప్రాణం. మట్టిలోనే బతుకుతున్నాం. దానిలోనే కలిసిపోతాం. కానీ, భూములను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ప్రభుత్వానికి ఇచ్చే ప్రసక్తి లేదు. సర్కార్ బలవంతంగా భూములను తీసుకోవాలని మాస్టే ఎంతకైనా పోరాడుతాం. ప్రాణాలైనా ఇచ్చి భూములను కాపాడుకుంటాం. హైకోర్టులో మాకు అనుకూలంగా స్టే రావడం చాలా సంతోషంగా ఉన్నది.

పటాకులు కాల్చి సంబురాలు చేసుకుంటున్న లగచ్చర్ గిరిజన రైతులు

నిలిచి గెలిచిన లగచ్చర్

ఫలించిన గిరిజన రైతుల పోరాటం

- భూసేకరణ ఆపాలంటూ ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించిన హైకోర్టు
- న్యాయస్థానం తీర్పుతో సంబురాలు గిరిజన రైతులు
- మొదట్నుంచి భూములిచ్చేది లేదని తెగసి చెప్పిన రైతులు

వికారాబాద్, మార్చి 6 (నవస్థ తెలంగాణ) : లగచ్చర్ రైతుల పోరాటం ఫలించింది. ప్రభుత్వం మల్టీపర్చస్ ఇండస్ట్రియల్ పార్కు ఏర్పాటుకు చేపట్టిన భూసేకరణను నిలిపివేయాలని గురువారం హైకోర్టు మధ్యంతర తీర్పు ఇవ్వడంతో హాకీపేట, లగచ్చర్, పోలే పల్లి, రోజీబండతండా, పులివర్తి తండాల్లోని గిరిజన రైతులు సంబురాలు చేసుకుంటున్నారు. తమ గ్రామాల్లో ఫార్మా కంపెనీల ఏర్పాటు వద్దే.. చట్ట అంటూ పై గ్రామాల గిరిజన రైతులు లగచ్చర్లో జరిగిన భూసేకరణను ఆడ్డకులని అధికారులకు ఎదురు తిరిగారు. దీంతో పోలీసులు అర్ధరాత్రి తండాల్లోకి ప్రవేశించి మహిళలు, వృద్ధులు, చిన్నారులు అని భయపడకుండా భయభ్రాంతులకు గురిచేసినా.. కేసులు పెట్టి జైలుకు పంపించినా వారు మాత్రం వెనక్కి తగ్గలేదు. ప్రాణాలైనా ఇస్తాం కానీ.. తమ భూములివ్వమని ఇచ్చేదిలేదని తెగసి చెప్పారు. ఏడాదిపాటు ఇంటిల్లిపాది తిండి, తిప్పలు మారిన నిరాశాఛర డీల్లు, ధర్మాలు, రాష్ట్రాకోల్ తమ పోరాటాన్ని ఉద్ధృతం చేసి బివరకు హైకోర్టు తీర్పుతో సర్కార్ మెడలు వంచారు. లగచ్చర్ రైతులకు సర్కార్ డిల్లీ వరకు తీసుకెళ్లి వారికి న్యాయం జరిగేలా చేసింది. దీంతో దిగవల్లిన ప్రభుత్వం ఈ ఐదు గ్రామాల్లో మల్టీపర్చస్ ఇండస్ట్రియల్ పార్కును ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించింది.

నులు వ్యతిరేకిస్తూ వస్తున్నారు. ఫార్మా కంపెనీల ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం ఉత్తరువు ఇచ్చిన తర్వాత భూసేకరణకు ప్రత్యేకంగా నియమించిన కడా అధికారులు, రాష్ట్ర జిల్లా స్థాయి అధికారులు పడుల సార్లు గిరిజనలతో సమావేశమై కంపెనీలొస్తు ఉద్యోగాలొస్తాయని నవ్వజేసి ప్రయత్నం చేసినా గిరిజన రైతులు మాత్రం భూములిచ్చేది లేదని స్పష్టం చేశారు. కాగా భూసేకరణలో భూములు కోల్పోతున్న రైతుల్లో ఒక రిద్దరు కాంగ్రెస్ నాయకులు ముందుకొచ్చి ఫార్మా కంపెనీల ఏర్పాటుకు అనుకూలంగా ప్రకటనలు చేసినా బాధిత గ్రామాల ప్రజలు, రైతులు మొదట్నుంచి వద్దే వద్దని వ్యతిరేకి చేశారు. అయినప్పటికీ ముఖ్యమంత్రి ఆదేశాల మేరకు అధికారులు భూసేకరణకు చర్యలు చేపట్టారు. అయినప్పటికీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మొండి వైఖరిని అవలంబిస్తూ మల్టీపర్చస్ ఇండస్ట్రియల్ పార్కు పేరిట పేరు మార్చి మళ్ళీ భూసేకరణ చేపట్టింది.

గిరిజన రైతులకు అండగా బీఆర్ఎస్..

ఫార్మా కంపెనీలకు తమ భూములు ఇవ్వబోమని ఎదురుతిరిగిన రైతులను సర్కార్ జైల్లో పెట్టగా.. వారి కుటుంబాల సభ్యులు తమకు జరిగిన అన్యాయాన్ని ఢిల్లీలోని జాతీయ ఎస్సీ, ఎస్టీ కమిషన్ల వైపున దృష్టి తీసుకోవడంతోపాటు రేవంత్ సర్కార్ నియంతృత్వం వైఖరిని ధోషమతా అందరికీ తెలిపినా చేశారు. ఎస్సీ కమిషన్ సభ్యులు నేరుగా లగచ్చర్ వెళ్లి ప్రభుత్వ చర్యలను ఎండగట్టి వారికి భరోసా కల్పించారు. అదేవిధంగా బీజేపీ, వామపక్ష పార్టీలు ప్రభుత్వం వైఖరిని తప్పుపట్టి.. గిరిజన రైతులపై పెట్టిన అక్రమ కేసులను ఎత్తివేయడంతోపాటు ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా భూసేకరణ చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశాయి. అయినప్పటికీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మొండి వైఖరిని అవలంబిస్తూ మల్టీపర్చస్ ఇండస్ట్రియల్ పార్కు పేరిట పేరు మార్చి మళ్ళీ భూసేకరణ చేపట్టింది.

మొదట్నుంచి వ్యతిరేకత..

నీఎం రేవంత్.. దుర్గాల మండలంలోని లగచ్చర్, పోలేపల్లి, హాకీపేట, రోజీబండతండా, పులివర్తి తండాల పరిధిలోని సుమారు 1,274 ఎకరాల్లో ఫార్మా కంపెనీలను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించిన నాటి నుంచే ఆయా గ్రామాలు, తండాలు గిరిజన

భూమి లేకుంటే చావే శరణ్యం..
నాకు హాకీపేటలో రెండేకరాల భూమి ఉన్నది. దానినే నమ్మకాని బతుకుతున్నా. ఉన్న ఎకరం, రెండు ఎకరాల భూములను ప్రభుత్వం తీసుకుంటే మేము ఎలా జీవించాలి. భూమి లేకుంటే చావే శరణ్యం. అందుకే హైకోర్టును ఆశ్రయించాం. కోర్టు మాకు అనుకూలంగా స్టే ఇవ్వడంతో ఇప్పుడు నా మనసు కుదుట పడింది. సర్కార్ ఎన్ని కేసులు పెట్టినా భయపడేది లేదు.

మాకు భూమే ముఖ్యం
రేవంత్ సర్కార్ ఎన్ని కేసులు పెట్టినా పోరాటాన్ని మాత్రం ఆపే ప్రసక్తి లేదు. మల్టీపర్చస్ ఇండస్ట్రియల్ పార్కు ఏర్పాటుకు భూములు ఇచ్చేది లేదు. ఉన్న భూమిని సర్కార్ కు ఇచ్చే నేను, నా పిల్లలతో కలిసి ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్తా లా..? లేక భిక్షం ఎత్తుకోవాలా..? ప్రభుత్వం ఇచ్చే పరిహారం మాకు వద్దే.. చట్ట.. దాని కంటే నాకు భూమే ముఖ్యం.

తిప్పాయిగూడలో పొలంలో ఎండిపోయిన వరిపంట

ఫార్మ్ సిటీలో స్థానికులకే ఉద్యోగాలు : మంత్రి శ్రీధర్ బాబు
బడంగపేట : ఫార్మ్ సిటీతోపాటు మహేశ్వరం నియోజకవర్గంలో ఏర్పాటుయ్యే ప్రతి పరిశ్రమలోనూ స్థానికులకే ఉద్యోగం, ఉపాధి అవకాశాలు ఎక్కువగా కల్పిస్తామని మంత్రి శ్రీధర్ బాబు అన్నారు. మహేశ్వరం సెగ్మెంట్ తుక్కుగూడ మున్సిపాలిటీ పరిధిలోని రావిర్యాలలో డీసీపీ కార్యాలయం, లెన్స్ కార్డ్ పరిశ్రమ నిర్మాణానికి గురువారం ఆయన భూమి పూజ చేశారు. లెన్స్ కార్డ్ పరిశ్రమ ఏర్పాటుకు 52 ఎకరాల భూమిని ప్రభుత్వం కేటాయించినట్లున్నారు. రూ.1500 కోట్ల పెట్టుబడితో ప్రపంచస్థాయి ప్రమాణాలతో నిర్మించనున్న ఈ పరిశ్రమలో 1500 మందికి ఉద్యోగాలు వస్తాయన్నారు. కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్యే పట్నం మహేందరరెడ్డి, రాకకోడ సీపీ సురేంద్రబాబు, రంగారెడ్డి కలెక్టర్ నారాయణరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

భూసేకరణను నిలిపివేసే వరకు కోర్టులను ఆశ్రయిస్తాం..

ప్రభుత్వం భూసేకరణ ప్రక్రియను నిలిపివేయాలని హైకోర్టు మధ్యంతర ఉత్తరువులు జారీ చేయడం చాలా సంతోషకరం. ఈ తీర్పుతో మా భూములకు భద్రత. మాకు భరోసా ఏర్పడింది. ఎన్ని కుట్రలు చేసినా, కేసులు పెట్టినా మా భూములను మల్టీపర్చస్ ఇండస్ట్రియల్ పార్కు ఏర్పాటుకు ఇచ్చే ప్రసక్తి లేదు. భూసేకరణను నిలిపివేసే వరకు కామి కోర్టులను ఆశ్రయిస్తాం ఉంటాం.

హైకోర్టులో న్యాయం జరుగుతుందన్న నమ్మకం ఉన్నది..

మాకు హైకోర్టులో న్యాయం జరుగుతుందన్న నమ్మకం ఉన్నది. ఉన్న ఐదు ఎకరాల భూమిలోనే పంటలు పండించుకుని జీవిస్తున్నా. ఆ భూమిని మల్టీపర్చస్ ఇండస్ట్రియల్ పార్కు ఏర్పాటుకు ఇస్తే.. నేను, నా కుటుంబం ఎలా బతుకాలి. మాకు వ్యవసాయం తప్ప మరో జీవనాధారం లేదు. మా ప్రాణాలను అడ్డం పెట్టినా భూములను కాపాడుకుంటాం.

భూమి పూజ చేస్తున్న మంత్రి శ్రీధర్ బాబు